

[Harald Petersen.]

kompetente Side om, at Regeringen vokser i Styrke og Yndest hos Folk og Fæ. Man skulde derfor mene, at Regeringen havde en lang Arbejdsdag for sig. Men er Hastværket dog trods alt ikke Udtryk for en vis Uroformnelse, selv om Regeringen ogsaa paa dette Omraade kan manifestere, at den har sit parlamentariske, regeringspligtige Flertal i Orden og i fuld Mobiliseringsstyrke, hvad de Radikales og Kommunisternes Opmarch paa dette Omraade er Vidnesbyrd om. Men kan det virkelig tænkes, at denne maalbevidste, handlekraftige, daadrige og retfærdsudøvende Regering, som daglig tiljubles i visse Dele af Regeringspressen, dog for alle Tilfældes Skyld maa have sit indenrigspolitiske og partitaktiske Beredskab bragt i endnu bedre Stand, end det er i Øjeblikket? Det kan i hvert Fald ikke være af Hensyn til Forfatningssagen og det eventuelle Opløsningsvalg, der skal følge derefter, at det haster. For man tør nok sige, at gik det bl. a. som Følge af Socialdemokratiets Sabotage med beskedent Fart under den tidligere Regering, er der nu overhovedet ingen Fart, eftersom hele Forfatningsrevisionen under den nuværende Regering ligger fuldstændig brak.

Under disse Vilkaar, hvorved et forud opstillet Maal paa en formentlig forud aftalt Maade skulde naas, har Mulighederne for en virkelig saglig Valglovsforhandling været fuldstændig udelukket. Venstre, der særdeles gerne vil gaa ind i en saadan saglig Valglovsforhandling, har derfor i væsentlig Grad været henvist til at indtage Observatørens Stilling, eftersom det grundlæggende Valglovsarbejde, som alle venter paa, og som alle Partier erkender er nødvendigt, ikke er kommet i Gang og i alt Fald først kan ventes fuldført et Stykke ud i Fremtiden.

Venstre har i sin Mindretalsbetænkning fremsat visse Hovedsynspunkter, der stemmer overens med dem, der er hævdet ogsaa i Udvalget, uden at det der har været muligt at vinde Gehør for dem paa nærværende Tidspunkt. Venstre vil fortsat fremføre disse Hovedsynspunkter under de Forhandlinger, der vel maa komme, og jeg har den Tro, at de vil finde øget Tilslutning, saafremt det Misfoster af Hastværksarbejde, der nu gennemføres, blot har været prøvet een eneste Gang i Livets Praksis.

Hvad selve Valgloven og Valgløvsforslaget angaar, er der, som Forholdene ligger, ikke Anledning for mig til at føje mange Bemærkninger til den Karakteristik, jeg gav af Lovforslaget ved første Behandling. Der er dog under Udvalgsbehandlingen

fremkommet visse Oplysninger, der kan være Anledning til at dvæle lidt ved, eftersom det fra Ministeriet fremkomne Materiale ikke har fundet saa megen Naade for Ledelsen af Udvalget, at det er gjort tilgængeligt for Offentligheden ved at blive optrykt som Bilag til Betænkningen.

Jeg tror ikke, at man fornærmer nogen ved at sige, at det, der vil kendetegne den danske Valglov efter Vedtagelsen af de nu foreslaaede Ændringer fra Regeringspartierne, og for øvrigt ogsaa det, der karakteriserer Tendensen i det konservative Forslag, er det, at Danmark vil faa en Verdensrekord i een Henseende, nemlig med Hensyn til at omgærde Partiernes Interesser med alle tænkelige mekaniske og matematiske Pigtraadshegn, hvorved man efter de foreliggende Forslag, saavel Regeringspartierne som de Konservatives, fremtidig vil veje Partiinteresserne og Partiernes Stemmer paa Guldvægt, medens man derimod springer op og falder ned paa alle de andre vigtige Hensyn, som i en forstandigt udformet Valglov ogsaa burde tilgodeses. Dette gælder f. Eks. Hensynet til Vælgernes Placering over for deres Repræsentanter og Vælgernes Adgang til at bruge deres Stemmeret ogsaa som en Valgret paa en virkelig effektiv Maade. Det gælder ogsaa Hensynet til, at de tyndt befolkede Egne, hvad Repræsentation angaar, bliver stillet paa lige Fod med de tæt bebyggede Egne med Hensyn til Adgangen til at øve en ligelig Indflydelse paa Landets Anliggender. Endelig vil en naturlig Hensyntagen til en vis Fasthed i Mandatfordelingen Omraaderne imellem, hvad Regeringens Forslag jo ganske negligerer, utvivlsomt styrke saavel den politiske Interesse i Befolkningen som give selve det parlamentariske System bedre Vilkaar at arbejde under, idet Valglovens Lotteri-Tendens gør hele Valglovssystemet uforstaaeligt for den jævne Vælger i samme Grad, som det repræsentative System udbygges paa Grundlag af Tillægsmandater paa Bekostning af Kredsmaterialerne. Disse meget vigtige Hensyn tilsidesættes ganske ved det Forslag til Valglov, man nu søger at gennemføre.

Som jeg sagde før, har det nedsatte Udvalg faaet forskellige Oplysninger bl. a. om Valglovssystemer i andre Lande, og det, der har særlig Interesse for os, forekommer mig at være, hvorledes bl. a. vore to nordiske Nabolande har indrettet sig i den Henseende. Jeg vil derfor gerne fremføre et Par af de Oplysninger, som efter min Mening burde have fundet Plads i Udvalgets Betænkning. Hvad angaar Forholdene i